

Sygn. akt *I AGa 288/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSA Krzysztof Józefowicz /spr./**

Sędziowie: **SA Małgorzata Gulczyńska**

SA Maciej Rozpędowski

Protokolant: **st. sekr. sąd. Katarzyna Kaczmarek**

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2019 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w W.

przeciwko **P. H.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 24 kwietnia 2017 r. sygn. akt IX GC 54/17

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda 4.050 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym oraz kwotę 279 zł tytułem wydatków pełnomocnika powoda.**

Małgorzata Gulczyńska Krzysztof Józefowicz Maciej Rozpędowski

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł przeciwko pozwanemu P. H. pozew o zapłatę kwoty 100.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22 kwietnia 2015 r. oraz kosztami procesu.

W dniu 8 maja 2015 r. Sąd Okręgowy wydał w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwany złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W trakcie postępowania doszło do przekształcenia (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytową.

W dniu 12 stycznia 2016 r. Sąd I instancji wydał w sprawie wyrok, oddalając powództwo, obciążając kosztami procesu powoda i z tego tytułu zasądając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazując ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 258 zł tytułem kosztów stawienia świadka. Apelację od powyższego wyroku złożył powód. W dniu 18 listopada 2016 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu wydał wyrok, w którym uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd I instancji w punkcie 1 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 100.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty; w punkcie 2 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 16.317 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, a w punkcie 3 wyroku nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 258 zł tytułem kosztów stawienia świadka. Sąd ten ustalił, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. sprzedawał (...) (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej z siedzibą w K. biomasę drzewną. Z tytułu należności za sprzedaną biomasę powód obciążył wskazaną spółkę: 1) w dniu 29 marca 2013 r. fakturą VAT nr (...) na kwotę 275.654,49 zł, z terminem płatności ustalonym na dzień 19 kwietnia 2013 r., 2) w dniu 12 kwietnia 2013 r. fakturą VAT nr (...) na kwotę 253.769,54 zł, z terminem płatności ustalonym na dzień 26 kwietnia 2013 r., 3) w dniu 15 kwietnia 2013 r. fakturą VAT nr (...) na kwotę 6.198,35 zł, z terminem płatności ustalonym na dzień 29 kwietnia 2013 r., 4) w dniu 15 kwietnia 2013 r. fakturą VAT nr (...) na kwotę 22.381,33 zł, z terminem płatności ustalonym na dzień 20 kwietnia 2013 r., 5) w dniu 15 kwietnia 2013 r. fakturą VAT nr (...) na kwotę 11.032,36 zł, z terminem płatności ustalonym na dzień 20 kwietnia 2013 r., 6) w dniu 30 kwietnia 2013 r. fakturą VAT nr (...) na kwotę 64.891,44 zł, z terminem płatności ustalonym na dzień 14 maja 2013 r.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. nie spłacała swoich zobowiązań wobec powoda. W dniu 9 sierpnia 2013 r. powód zawarł z tą spółką porozumienie, zgodnie z którym spółka miała spłacić swoje zobowiązania objęte wyżej wskazanymi fakturami VAT w łącznej kwocie 612.883,89 zł w ratach, do dnia 4 marca 2014 r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. w akcie notarialnym z dnia 9 sierpnia 2013 r. poddała się egzekucji na rzecz powoda do maksymalnej kwoty 750.000 zł w trybie art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. nie dotrzymała warunków porozumienia, w konsekwencji czego powód wystąpił o opatrzenie aktu notarialnego z dnia 9 sierpnia 2013 r. klauzulą wykonalności. Postanowieniem z dnia 7 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Koninie w sprawie o sygn. akt V GCo 260/13 nadał powyższemu aktowi notarialnemu klauzulę wykonalności co do kwoty 636.883,89 zł. Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego powód złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., które było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Piasecznie T. R. pod sygn. akt KM 2775/13. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji postanowieniem z dnia 23 stycznia 2014 r. Komplementariuszem spółki Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. była spółka Logistyka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.. Postanowieniem z dnia 12 września 2014 r. Sąd Rejonowy w Koninie w sprawie o sygn. akt V GCo 108/14 nadał aktowi notarialnemu z dnia 9 sierpnia 2013 r. klauzulę wykonalności przeciwko komplementariuszowi dłużnika (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., to jest przeciwko spółce Logistyka (...) sp. z o.o., z ograniczeniem do kwoty 638.883,89 zł. Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego powód złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko spółce Logistyka (...) sp. z o.o., które było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Piasecznie T. R. pod sygn. akt KM 495/15. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone postanowieniem z dnia 11 marca 2015 r. wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Pozwany P. H. był prezesem zarządu Logistyka (...) sp. z o.o. w okresie od dnia 17 sierpnia 2012 r. do dnia 10 maja 2013 r. Jako prezes zarządu wskazanej spółki został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 27 czerwca 2013 r. Pismem z dnia 13 kwietnia 2015 r. powód wezwał pozwanego, jako członka zarządu Logistyka (...) sp. z o.o. odpowiedzialnego za zobowiązania tej spółki, do zapłaty kwoty 638.793,89 zł w terminie do dnia 17 kwietnia 2015 r.

W dniu 20 maja 2015 r. nastąpiło przekształcenie powoda w spółkę (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W..

Taki stan faktyczny Sąd I instancji ustalił na podstawie bezspornych twierdzeń stron oraz wskazanych dokumentów. Sąd ten podkreślił, że okoliczności, które uznał za istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, były między stronami bezsporne. Zwrócił uwagę, że powyżej ustalony stan faktyczny sprawy odpowiada stanowi faktycznemu ustalonemu pierwotnie przez Sąd Okręgowy w Poznaniu, a który Sąd Apelacyjny w Poznaniu skontrolował i nie dostrzegając żadnych nieprawidłowości, podzielił. Sąd I instancji wskazał, iż oddalił wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka W. R. na okoliczność realizowania po dniu 10 maja 2013 r. przez spółkę Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. zobowiązań na rzecz kontrahentów – bowiem, bezprzedmiotowe dla rozstrzygnięcia były okoliczności związane z sytuacją spółki komandytowej. Sąd Okręgowy zauważył, że na bezprzedmiotowość okoliczności związanych ze spółką Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. wskazywał już Sąd Apelacyjny, a Sąd był tymi wskazaniem związany na podstawie art. 386 § 6 k.p.c. Sąd I instancji oddalił również wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z wyjaśnień pozwanego na okoliczność ustania jego członkostwa w zarządzie spółki Logistyka (...) sp. z o.o. z dniem 10 marca 2013 r. i przekazania z tym dniem A. S. spółki Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z aktywami w wysokości pozwalającej na spłacenie zobowiązań wobec powoda – bowiem wskazanie we wniosku dowodowym daty 10 marca 2013 r., jako daty ustania członkostwa pozwanego w zarządzie spółki Logistyka (...) sp. z o.o., zostało uznane przez Sąd za omyłkę pisarską, ponieważ w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty pozwany sam oświadczył, że „pozwany do 10.05.2013r. był prezesem i zarazem jednoosobowym zarządem Logistyki (...) sp. z o.o.”. Okoliczność ta pozostawała bezsporna między stronami, a zatem na podstawie art. 229 k.p.c. należało oddalić wniosek w tym zakresie, by nie przedłużać niepotrzebnie postępowania; natomiast co do okoliczności związanych ze spółką komandytową, to jak już wskazano, nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Z uwagi na brak znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, na podstawie art. 227 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił również wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka A. S. na okoliczność potwierdzenia przekazania środków wskazanych w protokole z dnia 10 maja 2013 r. i rzetelności tego protokołu, ponieważ dotyczył on okoliczności związanych z sytuacją majątkową spółki Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., nieistotną dla rozstrzygnięcia o odpowiedzialności pozwanego za zobowiązania spółki Logistyka (...) sp. z o.o. Z tych samych względów Sąd ten oddalił wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka A. K. na okoliczność realizowania po dniu 10 maja 2013 r. przez spółkę Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. zobowiązań na rzecz kontrahentów oraz na okoliczność, że do dnia 10 maja 2013 r. spółka ta płaciła swoje zobowiązania i posiadała płynność finansową. Sąd I instancji oddalił także wnioski powoda o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka A. S. na okoliczność braku przekazania temu świadkowi przez pozwanego w dniu 10 maja 2013 r. i w innej dacie kwoty 826.264,54 zł oraz nieprawdziwości treści protokołu przekazania z dnia 10 maja 2013 r., a także dowodu z zeznań świadka M. W. na okoliczność przysługiwania temu świadkowi względem spółki Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. wierzytelności pieniężnej w kwocie 317.508,39 zł, źródła, daty zaciągnięcia i wymagalności tego zobowiązania oraz braku jego uregulowania przez wskazaną spółkę. Wnioski te zostały oddalone na podstawie art. 227 k.p.c., ponieważ dotyczyły sytuacji majątkowej spółki Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., nieistotnej dla rozstrzygnięcia. Postanowieniem wydanym na terminie rozprawy w dniu 18 kwietnia 2017 r. Sąd I instancji zwrócił pozwanemu pismo przygotowawcze z dnia 1 kwietnia 2017 r. Pełnomocnik pozwanego złożył wskazane pismo z naruszeniem art. 207 § 3 k.p.c. Pismo procesowe z dnia 1 kwietnia 2017 r. zostało złożone bez postanowienia Sądu i zawierało zarówno wnioski dowodowe, jak i stanowisko w sprawie, co pełnomocnik pozwanego wskazał już w tytule pisma. Sąd Okręgowy podkreślił przy tym, że co prawda na podstawie art. 207 § 3 zd. 2 k.p.c. w związku z art. 207 § 6 k.p.c. strona pozwana mogłaby próbować uprawdopodobnić, że nie mogła wcześniej podnieść zgłoszonych w tym piśmie dowodów bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności, jednak należy zauważyć, iż składając pismo z dnia 1 kwietnia 2017 r. pełnomocnik pozwanego naruszył również art. 132 § 1 k.p.c. W rozpoznawanej sprawie zastosowanie znajduje brzmienie tego przepisu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którym w toku

sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami. Do pisma procesowego wniesionego do sądu dołącza się dowód doręczenia drugiej stronie odpisu albo dowód jego wysłania przesyłką poleconą. Pisma, do których nie dołączono dowodu doręczenia albo dowodu wysłania przesyłką poleconą, podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku. Do omawianego pisma wskazywane dowody nie zostały dołączone, a nadto pełnomocnik pozwanego na terminie rozprawy w dniu 18 kwietnia 2017 r. przyznał, że pismo to nie było wysłane do pełnomocnika powoda. Pismo podlegało więc zwrotowi i nie wywołało żadnych skutków prawnych, zgodnie z art. 130 § 2 k.p.c. W konsekwencji wszystkie zawarte w nim twierdzenia i dowody należało zatem uznać za niebyłe. W tym miejscu Sąd I instancji zauważył, iż nie znalazł podstaw do otwarcia na nowo już zamkniętej rozprawy i to zgodnie z art. 225 k.p.c. i art. 316 § 2 k.p.c.; za istotne okoliczności nie można bowiem uznać uzyskania przez pozwanego dopiero po zamknięciu rozprawy dostępu do dokumentów, których kopie dołączył do pisma procesowego z dnia 21 kwietnia 2017 r. Wszystkie dokumenty dołączone do tego pisma odnosiły się do sytuacji majątkowej spółki Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Jak już zostało to wyżej wskazane, okoliczności dotyczące sytuacji majątkowej tej spółki nie mogły wpłynąć na rozstrzygnięcie sprawy, ponieważ powód dochodził roszczenia od pozwanego jako członka zarządu spółki Logistyka (...) sp. z o.o., a nie spółki Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Sąd Okręgowy podkreślił również, że w uzasadnieniu swojego wyroku Sąd Apelacyjny wyraźnie wskazał, iż powód wykazał okoliczności stanowiące przesłanki odpowiedzialności pozwanego jako członka zarządu spółki Logistyka (...) sp. z o.o. Do zbadania pozostały jedynie okoliczności egzoneracyjne, eliminujące odpowiedzialność pozwanego, ale dotyczące jedynie spółki Logistyka (...) sp. z o.o., ponieważ powód wywodził swoje roszczenie z faktu bezskuteczności egzekucji z majątku tej spółki. Dokumenty przedstawione przez pozwanego, dotyczące spółki Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. nie mogły zatem wpłynąć na rozstrzygnięcie sprawy, a zatem brak było podstaw do otwarcia na nowo zamkniętej rozprawy.

Wobec ustalonego stanu faktycznego jak powyżej, a to na podstawie omówionej oceny dowodów, Sąd ten wskazał na treść art. 299 § 1 k.s.h. oraz poczynił rozważania teoretyczno-prawne odnośnie instytucji uregulowanej tym przepisem. Dalej podniósł, że Sąd Apelacyjny, uchylając wyrok Sądu Okręgowego, wskazał iż powód wykazał zarówno istnienie niezaspokojonych zobowiązań, jak i bezskuteczność egzekucji prowadzonej przeciwko spółce Logistyka (...) sp. z o.o. Powód wykazał swoje zobowiązania wobec spółki przedstawiając tytuł wykonawczy – akt notarialny opatrzony klauzulą wykonalności przeciwko spółce Logistyka (...) sp. z o.o. Wskazany tytuł wykonawczy obejmował zobowiązania spółki Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., będące jednocześnie zobowiązaniami spółki Logistyka (...) sp. z o.o. Zobowiązania te powstały, jednocześnie wobec obu spółek, w chwilach zawarcia poszczególnych umów sprzedaży biomasy, a zatem w miesiącach kwietniu i maju 2013 r. Pozwany był w tym czasie członkiem zarządu spółki Logistyka (...) sp. z o.o. Bezskuteczność egzekucji sądowej potwierdza natomiast postanowienie komornika sądowego o umorzeniu postępowania egzekucyjnego ze względu na jego bezskuteczność. Sąd I instancji uznał, iż powód wykazał przesłanki, zaistnienie których warunkuje odpowiedzialność pozwanego jako członka zarządu za zobowiązania spółki. Wskazana odpowiedzialność nie jest jednak odpowiedzialnością bezwzględna. Samo spełnienie przesłanek określonych w art. 299 § 1 k.s.h. nie przesądza o odpowiedzialności pozwanego. W § 2 art. 299 k.s.h. ustawodawca ujął bowiem przesłanki ekskulpacyjne, których spełnienie pozwala na wyłączenie ewentualnej odpowiedzialności za zobowiązania spółki. Ciężar dowodu zostaje w tym przypadku przerzucony na stronę pozwaną i to ona musi wykazać zaistnienie okoliczności wskazanych w omawianym przepisie. Sąd ten wskazał na brzmienie powołanego przepisu oraz art. 6 k.c., zauważając, iż powództwo zostało wytoczone przeciwko pozwanemu jako członkowi zarządu spółki Logistyka (...) sp. z o.o. Dlatego też przedstawiając okoliczności wyłączające jego odpowiedzialność za długi spółki, pozwany winien wskazywać na fakty związane właśnie ze spółką Logistyka (...) sp. z o.o. – odnosząc się do terminu złożenia wniosku o upadłość spółki winien odnosić się do spółki Logistyka (...) sp. z o.o. Pozwany natomiast przedstawiał sytuację majątkową spółki Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. (...) tych nie można było w żaden sposób przełożyć na dane o sytuacji finansowej spółki Logistyka (...) sp. z o.o., gdyż, co oczywiste, spółka komandytowa oraz komplementariusz tej spółki to dwa odrębne podmioty, posiadające odrębny majątek. Zatem chcąc wykazać, że w momencie, kiedy pozwany przestał pełnić funkcję członka zarządu spółki Logistyka (...) sp. z o.o., nie był zobowiązany do złożenia wniosku o

ogłoszenie upadłości, powinien wykazać, jaka była sytuacja majątkowa Logistyki (...) sp. z o.o. i że nie uzasadniała ona konieczności złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Odnosząc się do argumentu pozwanego, iż w okresie od dnia 5 marca 2013 r. do dnia 7 maja 2013 r. cierpiał na problemy zdrowotne i nie mógł w pełni zarządzać spółką, Sąd I instancji potraktował go jako próbę wykazania, że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło z przyczyn niezawinionych przez pozwanego – nie mógł on zgłosić tego wniosku, gdyż albo ze względu na problemy zdrowotne nie mógł orientować się w sytuacji spółki albo też nie mógł przygotować i złożyć samego wniosku. Taki argument opiera się jednak na założeniu, że wniosek o ogłoszenie upadłości spółki Logistyka (...) sp. z o.o. należało złożyć w okresie od 5 marca 2013 r. do 7 maja 2013 r. lub w okresie późniejszym. To na pozwanym ciążył obowiązek wykazania okoliczności wyłączających jego odpowiedzialność, zatem nie mógł opierać swojej argumentacji jedynie na niewysłowionym założeniu. Pozwany winien wskazać i udowodnić, w którym dniu wniosek o ogłoszenie upadłości winien zostać złożony i tylko jeśli termin ten przypadający po dniu 5 marca 2013 r., a nie wcześniej, pozwany mógłby powoływać się na swoje problemy zdrowotne. Pozwany tego nie wykazał, więc twierdzenia co do jego stanu zdrowia nie mogły wpłynąć na treść rozstrzygnięcia. Zdaniem Sądu I instancji nie mógł stanowić skutecznej obrony pozwanego również argument, że powstrzymywał się od podejmowania decyzji finansowych z uwagi na planowane zakończenie pełnienia funkcji członka zarządu. Członek zarządu jest odpowiedzialny za sprawy spółki do momentu, aż jego członkostwo w zarządzie nie ustanie i nie może usprawiedliwiać braku działania swoim planowanym odejściem. Jest to zaprzestanie wykonywania swoich obowiązków nieusprawiedliwione żadnymi okolicznościami – powstrzymywanie się członka zarządu przed zarządzaniem spółką może prowadzić do braku ciągłości w działalności spółki, co z kolei może nawet prowadzić do powstania szkód po stronie spółki. Nieskuteczny zdaniem Sądu I instancji okazał się również argument strony pozwanej jakoby porozumienie pomiędzy powodem a Logistyką (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. zawarte w dniu 9 sierpnia 2013 r. co do spłaty dotychczasowych zobowiązań spółki komandytowej w ratach tworzyło nowe zobowiązanie spółki komandytowej, a które to nowe zobowiązanie zostało ujęte w tytule egzekucyjnym w postaci oświadczenia spółki komandytowej o poddaniu się egzekucji. Powstanie nowych zobowiązań w miejsce dotychczasowych reguluje art. 506 § 1 k.c., jednak woli stron zawarcia umowy odnowienia nie można domniemywać, a w razie wątpliwości nie można uznać, że doszło do zawarcia nowej umowy, co najwyżej może powstać, przy zachowaniu identyczności zobowiązania, albo zmiana zobowiązania, albo nowe, ale obok istniejącego i bez umarzania go. Badając postanowienia porozumienia z dnia 9 sierpnia 2013 r. Sąd I instancji nie dopatrywał się żadnych podstaw do uznania, że porozumienie to miało charakter odnowienia zobowiązań. Brak jest w nim przede wszystkim jakichkolwiek zapisów, które nawet w sposób pośredni wskazywałyby na wolę umorzenia dotychczasowego wężła obligacyjnego i zastąpienia go nowym. W żadnej części ugody nie zostały zawarte oświadczenia stron w tym zakresie. W porozumieniu spółka Logistyka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oświadczyła, że zalega z płatnościami na rzecz powoda z tytułu sprzedaży – dostawy biomasy i wskazała konkretne faktury, które dokumentowały te zobowiązania. Złożyła nadto oświadczenie, że chce spłacić swoje zobowiązania. W ocenie Sądu Okręgowego, wskazuje to jednoznacznie, że spółka komandytowa odnosiła takie stwierdzenie do istniejących wcześniej zobowiązań i z ich istnieniem wiązała zawarcie porozumienia. Nie może więc ulegać wątpliwości, że podstawę porozumienia stanowiły łączące powoda i spółkę komandytową umowy sprzedaży i tylko w ich ramach strony poczyniły ustępstwa w celu urealnienia spłaty zadłużenia. Strony porozumienia na jego wstępie jednoznacznie nawiązały do istniejących już zobowiązań, co przeczy twierdzeniom o powstaniu nowych zobowiązań. Nie może też zdaniem Sądu I instancji ulegać wątpliwości, że zmiany nie dotyczyły elementów przedmiotowo istotnych umowy. Do takich bowiem nie zalicza się wyłącznie zmiany terminu zapłaty i to przy pozostawieniu dotychczasowej wysokości świadczenia. Sąd ten podzielił stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w wyroku z dnia 30 stycznia 2007 r. (IV CSK 356/06, LEX nr 276223), że jeżeli istota umowy sprowadza się do zmiany warunków spłaty długu, określa terminy i kwoty płatności poszczególnych rat, to brak jest podstaw do twierdzenia, iż zachodzi odnowienie długu. Z tych względów nie można było przyjąć, że w wyniku zawarcia porozumienia i złożenia przez dłużnika oświadczenia o poddaniu się egzekucji doszło do powstania nowych zobowiązań, za które pozwany miałby już nie odpowiadać, ponieważ w tym czasie nie był już członkiem zarządu spółki Logistyka (...) sp. z o.o.

Dalej Sąd Okręgowy podkreślił, że ze względu na jego związanie wskazaniami Sądu Apelacyjnego w Poznaniu skuteczne nie mogły się okazać zarzuty strony pozwanej co do niewykazania istnienia zobowiązania i bezskuteczności egzekucji. Marginalnie wskazał, że postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z powodu bezskuteczności egzekucji, jeżeli nie wynika z niego nic innego, jest wystarczającym dowodem dla stwierdzenia, że bezskuteczna okazała się egzekucja z całego majątku dłużnika. Jeżeli pozwany twierdził, że egzekucja w postępowaniu, które zostało umorzona, nie została skierowana do składników majątku spółki, z których możliwe jest zaspokojenie wierzyciela, nie był pozbawiony możliwości wykazania tego. Ciężar dowodu spoczywał w tym wypadku na nim (art. 6 k.c.).

Na podstawie wyżej wskazanego stanu faktycznego sprawy i przedstawionych rozważań prawnych Sąd I instancji w punkcie pierwszym wyroku na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 100.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty. O odsetkach orzekł na podstawie art. 455 k.c. w zw. z art. 481 k.c. wskazując, że powód wyznaczył pozwanemu termin płatności – 17 kwietnia 2015 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie drugim wyroku w oparciu o art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją w imieniu pozwanego jego pełnomocnik w całości, wnosząc o jego zmianę w punkcie 1 poprzez oddalenie powództwa w całości; w punkcie 2 poprzez zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego; w punkcie 3 poprzez nakazanie ściągnięcia od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwoty 258 zł tytułem kosztów stawiennictwa świadka; jednocześnie o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach procesu za II instancję. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego:

a. art. 299 § 1 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, w której powódka nie wykazała zarówno istnienia stwierdzonego tytułem wykonawczym zobowiązania wobec komplementariusza spółki dłużnej w czasie, gdy pozwany był jej członkiem zarządu, jak i faktycznej, a nie tylko formalnej bezskuteczności egzekucji prowadzonej przeciwko spółce,

b. art. 299 § 1 i 2 k.s.h. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że powódka wykazała przesłanki wskazane w dyspozycji art. 299 § 1 k.s.h. – istnienie stwierdzonego tytułem wykonawczym zobowiązania komplementariusza spółki Logistyka (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w K., tj. Logistyka (...) sp. z o.o. z siedzibą w K., istniejącego w czasie, gdy pozwany był jej członkiem zarządu, a także okoliczności faktycznej, a nie tylko formalnej bezskuteczności egzekucji skierowanej do spółki, co w konsekwencji doprowadziło do wniosku, iż zaktualizowała się przesłanka odpowiedzialności odszkodowawczej Prezesa Zarządu komplementariusza spółki Logistyka (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w K. i Prezes Zarządu od odpowiedzialności może uwolnić się tylko poprzez wykazanie jednej z przesłanek egzoneracyjnych odnoszących się wyłącznie do komplementariusza, a nadto uznanie, iż pozwany nie wykazał, że nie złożył wniosku o ogłoszenie upadłości spółki Logistyka (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. nie z własnej winy, a także przyjęcie, że pozwany ponosi odpowiedzialność za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki w sytuacji, gdy jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego najwcześniej w dniu 14 kwietnia 2013 r., czyli w okresie, kiedy pozwany przebywał na zwolnieniu lekarskim i nie mógł prowadzić spraw spółki, spółka dłużna posiadała dwa wymagalne i nieuregulowane zobowiązania które mogłyby ewentualnie uzasadniać złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, gdyż jak wynika z istoty postępowania upadłościowego, reguluje ono zasady wspólnego dochodzenia roszczeń wierzycieli od niewypłacalnych dłużników będących przedsiębiorcami – konsekwentnie wspólne dochodzenie oznacza istnienie co najmniej dwóch wierzycieli,

c. art. 11 p.u.n. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy przepis ten definiuje stan niewypłacalności wskazując, że dłużnik jest niewypłacalny, gdy nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych lub gdy pomimo tego, że je na bieżąco wykonuje, jego zobowiązania przekraczają wartość posiadanego majątku i w konsekwencji przyjęcie, iż komplementariusz spółki Logistyka (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w K. znajdował się w czasie, gdy Prezesem Zarządu komplementariusza był pozwany w stanie uzasadniającym złożenie wniosku o przeprowadzenie postępowania upadłościowego,

d. art. 31 § 1 k.s.h. poprzez przyjęcie, że samo tylko powstanie zobowiązania w spółce osobowej powoduje powstanie u współnika tej spółki przesłanek do ogłoszenia upadłości mimo, że wierzyciel nie zgłosił współnikowi dłużnej spółki osobowej takiego roszczenia w jakiegokolwiek formie,

e. art. 299 § 1 k.s.h. poprzez błędną jego wykładnię, a co za tym idzie błędne utożsamianie szkody wierzyciela z wysokością niezaspokojonej wierzytelności, podczas gdy szkoda w rozumieniu tego przepisu to różnica w majątku wierzyciela spowodowana brakiem zgłoszenia w odpowiednim czasie przez członka zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości – a tej wysokości szkody powódka nie wykazała;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego:

a. art. 386 § 6 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy wskazania Sądu II instancji zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 18 listopada 2016 r., sygn. akt I A Ca 486/16, przekazującym sprawę do ponownego rozpoznania odnosiły się bezpośrednio do treści uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego z dnia 12 stycznia 2016 r. i miały na celu ukierunkowanie ponownego postępowania przed Sądem I instancji i konsekwentne wytyczne te sprowadzały się do rozważenia celowości przeprowadzenia dowodów zawnioskowanych zarówno przez Sąd I instancji, sygn. akt IX GC 627/15, postanowieniem z dnia 12 stycznia 2016 r. wydanym na rozprawie zostały oddalone i w konsekwencji wydanie w dniu 18 kwietnia 2017 r. na rozprawie postanowień dowodowych skutkujących przeprowadzeniem postępowania dowodowego w zakresie identycznym, jak wynika to z treści postanowienia Sądu I instancji w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt IX GC 627/15, a wszystko to w sytuacji, gdy wnioski te nie powinny podlegać oddaleniu, bo gdyby Sąd II instancji stał na takim stanowisku to nie uchyliłby wyroku Sądu I instancji (sygn. akt 627/15) i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, gdyż stałoby to w oczywistej sprzeczności z zasadami logiki i ekonomiki procesowej,

b. art. 255 k.p.c. w zw. z art. 316 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nieotwarcie zamkniętej rozprawy w sytuacji ujawnienia się w równoległe toczącym się postępowaniu karnym nowych, istotnych dowodów z dokumentów, które mają zasadnicze znaczenie dla obrony praw pozwanego, jak i kluczowy wpływ na rozstrzygnięcie w sprawie,

c. art. 365 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, iż Sąd I instancji jest związany tytułem wykonawczym powstałym w wyniku nadania klauzuli wykonalności na akt notarialny i w konsekwencji nierozpoznanie istoty sprawy poprzez przyjęcie, że pozwany na tym etapie postępowania nie może kwestionować bezskuteczności egzekucji skierowanej przeciwko dłużnej spółce, gdy powództwo wytoczone zostało na zasadzie 299 § 1 k.s.h. w sytuacji, gdy odpowiedzialność współników za zobowiązania handlowej spółki osobowej jest odpowiedzialnością za cudzy dług, zaś samo postępowanie klauzulowe uregulowane w art. 778¹ k.p.c. w swej naturze nie jest przystosowane do merytorycznego badania takich kwestii, jak bezskuteczność egzekucji jako przesłanki nadania tytułowi egzekucyjnemu przeciwko spółce klauzuli przeciwko współnikom, stąd dopiero, gdy współnik staje się dłużnikiem egzekwowanym ma możliwość podjęcia obrony i wykazania, że egzekucja przeciwko dłużnikowi materialnoprawnemu nie była bezskuteczna, że dłużnik materialnoprawny posiadał w czasie prowadzenia postępowania egzekucyjnego majątek, z którego przy prowadzeniu egzekucji z wykorzystaniem pełnego wachlarza uprawnień przysługujących wierzycielowi, wierzytelność może być zaspokojona,

d. art. 278 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. w zw. z art. 207 § 6 k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie przez Sąd I instancji dowodu z opinii biegłego z dziedziny rachunkowości i analizy finansowej w sytuacji, gdy Sąd postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2017 r. zwrócił pismo procesowe pełnomocnika pozwanego, a zaktualizowały się przesłanki przemawiające za uznaniem wystąpienia wyjątkowych okoliczności w sprawie, nadto dla rozstrzygnięcia sprawy wymagane były

wiadomości specjalne, w tym ustalenie sytuacji finansowej komplementariusza dłużnej spółki, jak i samej dłużnej spółki w okresie, gdy Prezesem Zarządu był pozwany, co w konsekwencji doprowadziło do dokonania przez Sąd I instancji nieuzasadnionego ustalenia, że strona powodowa wykazała bezskuteczność egzekucji ze względu na brak majątku spółki, co dalej doprowadziło do uznania, że pozwany ponosi odpowiedzialność na zasadzie art. 299 § 1 k.s.h.,

e. art. 207 § 6 k.p.c. w zw. z art. 217 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji uniemożliwienie pozwanemu powołania dowodów wskazujących brak jego odpowiedzialności za zobowiązania spółki, w tym pominięcie dowodów wskazanych przez pozwanego szczegółowo w punkcie 5 apelacji, a wcześniej wskazanych przez niego w:

i. treści sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 27 maja 2015 r.,

ii. piśmie procesowym z dnia 5 stycznia 2016 r.,

(...). piśmie procesowym z dnia 1 kwietnia 2017 r.,

iv. wniosku o otwarcie zamkniętej rozprawy z dnia 21 kwietnia 2017 r.;

f. art. 328 k.p.c. polegającego na braku odniesienia się w treści uzasadnienia do całego zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym do protokołu przekazania z dnia 10 maja 2013 r. w zakresie, w jakim wskazywał on na stan finansowy spółki dłużnej i w konsekwencji przyjęcie, że przy powództwie wytoczonym na zasadzie art. 299 k.s.h. pozwany nie może wykazywać bezskuteczności egzekucji prowadzonej przeciwko spółce dłużnej, sytuacji finansowej spółki dłużnej, co dalej doprowadziło do wniosku, iż pozwany w związku z pełnioną do dnia 10 maja 2013 r. funkcją Prezesa Zarządu odpowiada na zasadzie art. 299 k.s.h.; nadto nieodniesienie się w treści uzasadnienia wyroku do podniesionego przez pozwanego zarzutu niezawinionego braku wiedzy w przedmiocie istnienia zobowiązania spółki wynikającej z faktury z dnia 29 marca 2013 r., faktura VAT nr (...), a także braku podpisu na powyższej fakturze, a także na pominięciu odniesienia się w uzasadnieniu wyroku do kwestii, dlaczego mimo wydania postanowienia w zakresie przeprowadzenia postępowania dowodowego z pisma – sprzeciwu od nakazu zapłaty Sąd I instancji nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego grafologa;

3. błąd w ustaleniach faktycznych mający istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia w sprawie, polegający na:

a. pominięciu istotnej okoliczności, a mianowicie, że pozwany został odwołany z funkcji Prezesa Zarządu uchwałą wspólników w dniu 10 maja 2013 r. i od tego czasu nie miał wiedzy o toczących się przeciwko spółce, a następnie komplementariuszowi spółki dłużnej postępowaniach egzekucyjnych i konsekwentnie dopiero na obecnym etapie, gdy został pozwany na zasadzie art. 299 k.s.h. może podjąć skuteczną obronę i wskazywać dowody na poparcie swojego twierdzenia, iż egzekucja przeciwko spółce dłużnej nie była bezskuteczna,

b. pominięciu istotnej okoliczności, a mianowicie faktu, iż pozwany kwestionował okoliczność złożenia podpisu na fakturze z dnia 29 marca 2013 r., a także fakt dostarczenia powyższej faktury do dłużnej spółki, co koresponduje z przedłożonym przez pozwanego dowodem w postaci zwolnienia lekarskiego za okres od 5 marca 2013 r. do 7 maja 2013 r., w którym to okresie pozwany ze względu na swój stan zdrowia nie prowadził spraw spółki,

c. pominięciu przy ustalaniu stanu faktycznego w sprawie wniosków dowodowych złożonych przez pozwanego w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty, a mianowicie dowodu z dokumentu – zwolnienia lekarskiego pozwanego, wystawionego przez specjalistę medycyny rodzinnej i internistę W. P., stwierdzającego stan choroby pozwanego w okresie od 5 marca 2013 r. do 7 maja 2013 r., co w konsekwencji doprowadziło do wydania wyroku w oparciu o niepełny materiał dowodowy zgromadzony w sprawie.

W piśmie procesowym z dnia 10 lipca 2017 r. zwanym odwołaniem pozwany zarzucił naruszenie:

I. Przepisów prawa materialnego, tj.

1. Art. 45 Konstytucji RP poprzez ograniczenie mi prawa do Sądu wyrażające się w pozbawieniu mnie możliwości skutecznego dochodzenia ochrony moich praw przez wykazywanie na obecnym etapie postępowania sytuacji finansowej spółki dłużnej - tj. spółki komandytowej, co stoi w oczywistej sprzeczności do wartości państwu prawnemu, jakimi są zaufanie do prawa i bezpieczeństwu prawne, co w konsekwencji pozbawiło mnie prawa do rzetelnego procesu, możliwości prezentacji własnych racji, podjęcia skutecznej obrony, a to w sytuacji, gdy:

a. wcześniej nie miał wiedzy o toczących się najpierw przeciwko spółce komandytowej, a następnie przeciwko komplementariuszowi, postępowaniach sądowych,

b. odpowiedzialność wspólników za zobowiązania handlowej spółki osobowej jest odpowiedzialnością za cudzy dług, zaś samo postępowanie klauzulowe uregulowane w art. 778¹ k.p.c. w swej naturze nie jest przystosowane do merytorycznego badania takich kwestii jak bezskuteczność egzekucji jako przesłanki nadania tytułowi egzekucyjnemu przeciwko spółce klauzuli przeciwko wspólnikom, stąd dopiero, gdy wspólnik staje się dłużnikiem egzekwowanym ma możliwość podjęcia obrony i wykazania, że egzekucja przeciwko dłużnikowi materialnoprawnemu nie była bezskuteczna, że dłużnik materialnoprawny posiadał w czasie prowadzenia postępowania egzekucyjnego majątek, z którego przy prowadzeniu egzekucji z wykorzystaniem pełnego wachlarza uprawnień przysługujących wierzycielowi, wierzytelność mogła być zaspokojona,

c. pominięta została istotna okoliczności, a mianowicie, że w dniu 10 maja 2013 roku uchwała wspólników zostałem odwołany z funkcji Prezesa Zarządu i od tego czasu nie miałem wiedzy o toczących się przeciwko spółce dłużnej.

2. Art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że powódka udowodniła istnienie swojego roszczenia - wykazała istnienie zobowiązania spółki, której byłem Prezesem, co istotne zobowiązania, które powinno być wymagalne (a nie było) w czasie, kiedy pełniłem funkcję Prezesa Zarządu, a także istnienie bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce Logistyka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.;

3, Art. 10 p.u.n. w zw. z art. 11 p.u.n. poprzez błędne ich zastosowanie w kontekście mojej odpowiedzialności jako Prezesa Zarządu i przyjęcie, że w okresie, kiedy sprawowałem funkcję Prezesa Zarządu w Logistyka (...) sp. z o.o. z siedzibą w K., spółka była niewypłacalna, a ja zobowiązany byłem do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, podczas gdy przepis art. 11 p.u.n. zawiera definicję legalną stanu niewypłacalności, który powstaje, gdy dłużnik nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych lub gdy pomimo tego, że je na bieżąco wykonuje, jego zobowiązania przekraczają wartość posiadanego majątku;

II. Przepisów prawa procesowego, tj.

1. Art. 316 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy przepis ten wyraża zasadę aktualności orzekania, która oznacza, że chwilą miarodajną dla oceny sprawy będącej podłożem wyroku, pod względem faktycznym i prawnym jest chwila zamknięcia rozprawy, przy czym przez stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy należy rozumieć stan faktyczny, ustalony przez sąd na podstawie dowodów' przeprowadzonych zgodnie z regułami postępowania dowodowego przewidzianymi w art. 227 i n. k. p. c. oraz obowiązujący stan prawny;

2. Art. 233 §1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, dokonanie oceny dowodów w sposób wybiórczy, oderwany od zasad doświadczenia życiowego oraz nieustraszczonego, czego skutkiem było przyjęcie, że:

a. w okolicznościach, gdy ponad dwa miesiące przebywałem na zwolnieniu lekarskim miałem możliwość pozyskiwania na bieżąco informacji o sytuacji finansowej spółki i rzetelnego orientowania się w sytuacji finansowej spółki,

b. rozpoznając przesłanki do ogłoszenia upadłości komplementariusza można całkowicie pominąć sytuację finansową spółki komandytowej;

c. o sytuacji finansowej komplementariusza można mówić w oderwaniu od sytuacji finansowej spółki komandytowej, gdy już z samej umowy spółki (Rep. A nr 2987/2012) zawartej dnia 21 sierpnia 2012 roku wynika, iż komplementariusz uczestniczy w zyskach i majątku spółki komandytowej w 1%,

d. pominięta została okoliczność, że nie miał wiedzy w przedmiocie istnienia zobowiązania spółki wynikającej z faktury z dnia 29 marca 2013 roku.

W odpowiedzi na apelację pozwanego powód wniósł o jej oddalenie w całości jako nieuzasadnionej oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Nadto wniósł o odrzucenie apelacji własnej pozwanego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Na wstępie stwierdzić trzeba, że nie był zasadny wniosek powoda o odrzucenie apelacji sygnowanej przez pozwanego. Zważyć należy, że w imieniu pozwanego apelację w terminie wniósł jego pełnomocnik. Dlatego pismo procesowe pozwanego z dnia 10 lipca 2017 r. zwane odwołaniem należy potraktować jako uzupełnienie apelacji.

Apelacja okazała się bezzasadna.

Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił stan faktyczny i dlatego Sąd Apelacyjny przyjmuje ustalenia sądu pierwszej instancji za własne.

Nadto Sąd Apelacyjny ustalił, że przed Sądem Rejonowym w Koninie nadal toczy się sprawa karna przeciwko pozwanemu, który został oskarżony o popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. (przestępstwo oszustwa) na szkodę powoda (poprzednika prawnego powoda) w związku z nabyciem biomasy drzewnej przez spółkę Logistyka (...) sp. z o.o. spółka komandytowa w K. od poprzednika prawnego powoda, na podstawie umów stanowiących w niniejszej sprawie podstawę roszczenia powoda w stosunku do pozwanego (oświadczenie pełnomocnika pozwanego złożone na rozprawie w dniu 21 marca 2019 roku).

Zarzuty naruszenia prawa procesowego okazały się nietrafne.

Niezasadny okazał się zarzut naruszenia art. 328 k.p.c. Przepis ten ma trzy jednostki redakcyjne, domyślić się jednak można, że pozwanemu chodziło o paragraf drugi tego przepisu. Zgodnie z art. 328 § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie jest dotknięte takimi wadami. Wynika z niego jednoznacznie, jakie przesłanki faktyczne i prawne legły u podstaw uwzględnienia powództwa, co umożliwia przeprowadzenie kontroli instancyjnej.

W żadnym razie nie jest trafny zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Dokonując oceny dowodów Sąd Okręgowy nie przekroczył granicy swobodnej ich oceny. Wyprowadził bowiem z zebranego w sprawie materiału dowodowego wnioski logicznie prawidłowe. Poza tym ocena dowodów odpowiada warunkom określonym przez prawo procesowe. I tak po pierwsze sąd pierwszej instancji oparł swoje przekonanie wyłącznie na dowodach prawidłowo przeprowadzonych, z zachowaniem zasady bezpośredniości. Po drugie Sąd Okręgowy dokonał oceny na podstawie wszechstronnego i bardzo wnikliwego rozważenia zebranego w sprawie materiału. Nie ma więc potrzeby powtarzania w tym miejscu rozważań sądu pierwszej instancji. Po trzecie Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej selekcji dowodów szeroko argumentując, na których dowodach się oparł i którym odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. W szczególności Sąd Okręgowy przekonywująco wskazał dlaczego pominął zaofiarowane osobowe wnioski dowodowe, a także dlaczego pominął wnioski dowodowe wskazane w piśmie procesowym z dnia 1 kwietnia 2017 roku. Pismo to bowiem zostało prawidłowo zwrócone zarówno w oparciu o przepis art. 207 § 3 zdanie 2 k.p.c., jak i w oparciu o przepis art. 132 § 1 k.p.c.

Sąd pierwszej instancji trafnie nie otworzył zamkniętej rozprawy na nowo. Zgodnie z art. 316 § 2 k.p.c. rozprawa powinna być otwarta na nowo, jeżeli istotne okoliczności ujawniły się dopiero po jej zamknięciu. Jednakże we wniosku o otwarcie rozprawy na nowo nie zostały wskazane żadne okoliczności, które nie mogły być wskazane i powołane przed jej zamknięciem.

Również jako spóźnione w rozumieniu art. 381 k.p.c. należało uznać dowody złożone w postępowaniu apelacyjnym, bowiem pozwany mógł, w sposób prawidłowy, powołać je przed sądem pierwszej instancji.

Zarzuty naruszenia prawa materialnego okazały się również nietrafne.

Zgodnie z art. 299 § 1 k.s.h. jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania.

W okresie od 29 marca 2013 roku do 30 kwietnia 2013 roku spółka Logistyka (...) sp. z o.o. spółka komandytowa w K. zaciągnęła wobec poprzednika prawnego powoda zobowiązanie na łączną kwotę 612.883,89 zł z tytułu zakupu biomasy drzewnej. Komplementariuszem tej spółki była spółka Logistyka (...) sp. z o.o. w K..

Zgodnie z art. 103 § 1 k.s.h. w sprawach nieuregulowanych w dziale odnoszącym się do spółki komandytowej stosuje się odpowiednio przepisy o spółce jawnej. Przepisy o spółce komandytowej zawierają jedynie postanowienia precyzujące odpowiedzialność komandytariusza. Dlatego dla ustalenia jak kształtuje się odpowiedzialność za zobowiązania spółki komandytowej, należy stosować odpowiednio przepisy o spółce jawnej.

Dlatego komplementariusz spółki komandytowej ponosi nieograniczoną odpowiedzialność za jej zobowiązania (art. 22 § 2 k.s.h. i 31 § 1 k.s.h.). Odpowiedzialność ta ma charakter subsydiarny (art. 31 § 1 k.s.h.). Subsydiarność (posiłkowość) polega na tym, że wierzyciele spółki mają możliwość prowadzenia egzekucji z majątku wspólnika wyłącznie wówczas, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Zobowiązania obu spółek (spółki komandytowej oraz spółki z o.o. jako komplementariusza) powstają jednocześnie tj. w momencie dokonania konkretnej czynności prawnej, z której one wynikają. Zobowiązania spółki z o.o. stają się jej zobowiązaniami jako komplementariusza. Do momentu bezskuteczności egzekucji z majątku spółki komandytowej spółka z o.o. ma własne, lecz niewymagalne zobowiązanie, które jest jednocześnie zobowiązaniem spółki komandytowej. Subsydiarność odpowiedzialności komplementariusza nie wpływa jednak na materialnoprawną powinność świadczenia, a jedynie na kolejność zaspokojenia wierzycieli z mas majątkowych spółki komandytowej i komplementariusza.

Subsydiarna odpowiedzialność spółki Logistyka (...) sp. z o.o. w K. ziściła się, bowiem egzekucja wobec spółki komandytowej - jak wynika z dokumentów postępowania egzekucyjnego - okazała się bezskuteczna.

Pozwany pełnił funkcję członka (prezesa) zarządu w okresie od dnia 17 sierpnia 2012 r. do dnia 10 maja 2013 roku, a więc w okresie, gdy powstało w/w zobowiązanie spółki Logistyka (...) sp. z o.o. w K.. Egzekucja wobec spółki Logistyka (...) sp. z o.o. w K. - jak wynika z dokumentów postępowania egzekucyjnego - okazała się bezskuteczna. Pozwany zaś w żadnym zakresie nie wykazał, iżby ta spółka posiadała majątek, na podstawie którego zobowiązanie powoda mogłoby zostać zaspokojone. Dlatego też spełnione zostały - wskazane w powołanym art. 299 § 1 k.s.h. - przesłanki odpowiedzialności pozwanego za zobowiązania spółki Logistyka (...) sp. z o.o. w K. wobec powoda.

Stwierdzić trzeba, że Sąd Okręgowy trafnie uznał, że zawarte w dniu 9 sierpnia 2013 r. porozumienie pomiędzy poprzednikiem prawnym powoda a spółką komandytową nie stanowiła odnowienia zobowiązania w rozumieniu art. 506 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem jeżeli w celu umorzenia zobowiązania dłużnik zobowiązuje się za zgodą wierzyciela spełnić inne świadczenie albo nawet to samo świadczenie, lecz z innej podstawy prawnej, zobowiązanie dotychczasowe wygasa (odnowienie). Nie można więc przyjąć, że nastąpiło odnowienie zobowiązania w rozumieniu powołanego przepisu, skoro wskazane porozumienie dotyczyło spłaty dotychczasowych zobowiązań spółki komandytowej w ratach oraz poddaniu się tej spółki egzekucji w akcie notarialnym.

Jeżeli chodzi o istnienie zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wobec wierzyciela (powoda), to kwestia ta może zostać wykazana każdym tytułem wykonawczym. W procesie, w którym powód dochodzi roszczenia na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. przedstawiając tytuł wykonawczy, będący źródłem zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wobec powoda, sąd nie ma możliwości badania, czy określone nim zobowiązanie trafnie objęte zostało tytułem wykonawczym. Pozwany członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ma jedynie prawo do wykazywania, że zobowiązanie spółki – w skutek okoliczności powstałym po powstaniu tytułu wykonawczego - nie istnieje, np. gdy wygasło w wyniku jego wykonania, potrącenia, odnowienia. Dlatego nie można przyjąć, że pozwany został pozbawiony prawa do sądu w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji.

W myśl art. 299 § 2 k.s.h. członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym samym czasie wydano postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo o zatwierdzeniu układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewydania postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo niezatwierdzenia układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu wierzyciel nie poniósł szkody. Ciężar dowodu zostaje w tym przypadku przerzucony na stronę pozwaną i to ona musi wykazać zaistnienie okoliczności wskazanych w omawianym przepisie, zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 k.c.

W realiach sprawy nie sposób przyjąć, że powód nie poniósł szkody, skoro jego wierzytelność nie została zaspokojona ani przez spółkę Logistyka (...) sp. z o.o. w K., ani też przez spółkę Logistyka (...) sp. z o.o. spółka komandytowa w K..

Pozwany koncentrując się na sytuacji finansowej spółki Logistyka (...) sp. z o.o. spółka komandytowa w K., nie wykazał, iżby sytuacja finansowa spółki Logistyka (...) sp. z o.o. w K. w chwili powstania zobowiązania w stosunku do poprzednika prawnego powoda i w czasie, gdy pełnił funkcje prezesa zarządu, nie uzasadniała złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub że mimo takiej sytuacji nie uczynił tego nie ze swojej winy.

W szczególności nie może mieć znaczenia ogólnikowe stwierdzenie pozwanego, że w tym czasie chorował. Kwestia to co do zasady i skutków nie została wykazana. Nie może też mieć znaczenia twierdzenie, że nie podejmował decyzji finansowych, z uwagi na planowane zakończenie pełnienia funkcji prezesa zarządu.

Wskazać należy, że powód dochodzi od pozwanego kwoty 100.000 zł. Natomiast już pierwsza faktura obejmowała kwotę 275.654,49 zł. To zobowiązanie powstało już 29 marca 2013 roku, a stało się wymagalne 19 kwietnia 2013 roku. Skoro to zobowiązanie nie zostało uregulowane to od tej daty należało liczyć termin do zgłoszenia wniosku o ogłoszenia upadłości spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i to tylko przy założeniu – co winien wykazać pozwany – że spółka Logistyka (...) sp. z o.o. w K. w tym czasie nie posiadała już innych zaległości. Pozwany zaś nie wykazał przeciwnych okoliczności. W szczególności nie może być uznane za istotne i wiarygodne twierdzenie, że nic nie wiedział o fakturze z dnia 29 marca 2013 roku.

Dodać należy, że pozwany jako prezes zarządu spółki Logistyka (...) sp. z o.o. w K. kierował nie tylko tą spółką, lecz także w konsekwencji – jako prezes komplementariusza – również spółką Logistyka (...) sp. z o.o. spółka komandytowa w K.. Doskonale orientował się więc w realiach obu spółek.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy nie naruszył przepisu art. 386 § 6 k.p.c. Zgodnie z treścią tego przepisu ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji wiążą zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Bowiem to pozwany nie wykazał okoliczności egzoneracyjnych z art. 299 § 2 k.s.h., nie oferując w tym zakresie ważnie złożonych dowodów.

Z powyższych względów apelacja, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Z uwagi na wynik postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. obciążył pozwanego kosztami postępowania odwoławczego i na tej podstawie zasądził od niego na rzecz powoda kwotę 279 zł tytułem

kosztów dojazdu pełnomocnika oraz kwotę 4.050 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika powoda, ustaloną zgodnie z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSA M. Gulczyńska SSA K. Józefowicz SSA M. Rozpędowski